

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 2.19.280

Inventaris van het archief van het Nederlandse Rode Kruis - Informatiebureau: Cartotheek van het Netherlands Indies Red Cross Australië

Versie: 16-12-2021

Het Nederlands Rode Kruis en het Nationaal Archief

Nationaal Archief, Den Haag (c) 2019

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Andere toegang.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Nederlands-Indische Rode Kruis.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Aanvullingen.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Ordening van het archief.....	8
Verwant materiaal.....	9
Verwante archieven.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Het Nederlandse Rode Kruis - Informatiebureau: Cartotheek van het Netherlands Indies Red Cross Australië

Archiefbloknummer:

I28533

Omvang:

19 inventarisnummer(s) 2,20 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Engels.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Het Nederlandse Rode Kruis (NRK) / Informatiebureau in Australië, 1943-1945

Samenvatting van de inhoud van het archief:

De cartotheek van het Nederlands-Indische Rode Kruis in Melbourne, Australië (NIRK-Au) bestaat uit ongeveer 30.000 kaartjes gerangschikt in alfabetische volgorde op achternaam. Het betreft de registratie van krijgsgevangenen, overleden krijgsgevangenen en burgergeïnterneerden, samengesteld op basis van berichten van het Comité International Croix Rouge (CICR) in Genève.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Deels openbaar, deels beperkt openbaar (A).

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

ANDERE TOEGANG

Voor dit archief is geen andere toegang beschikbaar

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Het Nederlandse Rode Kruis - Informatiebureau: Cartotheek van het Netherlands Indies Red Cross Australië, nummer toegang 2.19.280, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Ned. Rode Kruis - Informatiebureau: Cartotheek van het Neth. Indies Red Cross Australië, 2.19.280, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

NEDERLANDS-INDISCHE RODE KRUIS

Het Nederlands Indische Rode Kruis (NIRK) werd op 8 oktober 1870 opgericht. Na de Japanse aanval op Nederlands-Indië en de daaropvolgende capitulatie van het Nederlands-Indisch Gouvernement werd het NIRK in mei 1942 op bevel van de Japanse militaire autoriteiten ontbonden. Er werd een NIRK vertegenwoordiging in Londen aangesteld. Ook in Australië werd het NIRK vanaf maart 1942 vertegenwoordigd door admiraal F.N. Coster (wiens functie in augustus 1944 weer werd opgeheven).

In de loop van 1943 werd er een vestiging van het NIRK in Melbourne ingericht. Het Informatiebureau van het NIRK in Australië werd geleid door de heer A. Bos. Vanaf december 1943 ontving het Informatiebureau van het NIRK in Australië van het Comité International Croix Rouge (CICR) in Genève dezelfde lijsten (de zogenoemde RH(C) Renseignement Hollandais (Civil)-radiogrammen) van krijgsgevangenen, burgergeïnterneerden en overledenen als de IB's in Den Haag en Londen. Op basis van de informatie op deze lijsten werden zowel in Melbourne, als in Den Haag en Londen cartotheek aangelegd. Het doel van de cartotheek was om informatie te verschaffen aan het publiek, maar waarschijnlijk zal dat pas na de bevrijding van Nederlands-Indië nut hebben gehad. Tijdens de oorlog verschaftte het NIRK wel overzichten en ramingen aan het Gouvernement in ballingschap.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Hoe de cartotheek van het NIRK in Melbourne bij het Informatiebureau van het Rode Kruis in Den Haag terecht is gekomen is onbekend. Vermoedelijk is de cartotheek na de oorlog van Melbourne naar Batavia vervoerd en vervolgens in 1949, na de soevereiniteitsoverdracht en de daarmee gepaard gaande opheffing van het NIRK, overgebracht naar het IB in Den Haag. Tussen augustus 1945 en oktober 1946 zijn de verschillende afdelingen van het IB verhuisd naar de Vlamingstraat 2 in Den Haag. Hier was het IB gevestigd tot eind december 1951. Vanwege inkrimping van de werkzaamheden werd het IB verplaatst naar de Jan Evertstraat 9. Van 1959 tot 2018 was het IB gevestigd aan het Leeghwaterplein in Den Haag.

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

De cartotheek van het Nederlands-Indische Rode Kruis in Melbourne, Australië (NIRK-Au) bestaat uit ongeveer 30.000 alfabetisch op achternaam geordende kaarten met gegevens over krijgsgevangenen, burgergeïnterneerden en overledenen in Azië. De informatie is afkomstig van het Comité International Croix Rouge (CICR) in Genève.

AANVULLINGEN

Er worden geen aanvullingen verwacht.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

De cartotheek is in 2002 ontzuurd.

ORDENING VAN HET ARCHIEF

De cartotheek is in drie gedeeltes gesplitst: krijgsgevangenen, overleden krijgsgevangenen en burgers. Binnen de reeksen zijn de kaarten alfabetisch geordend op achternaam. Deze cartotheek kent de eigenaardigheid dat de 'ij' niet achteraan, tussen x en z, staat maar bij de i, dus tussen 'Bih' en 'Bik'. 'y' staat wel in het rijtje X-Y-Z.

Verwant materiaal**VERWANTE ARCHIEVEN**

Toegang 2.19.275, Inventaris van het archief van het Nederlandse Rode Kruis - Informatiebureau: lijsten en berichten met betrekking tot de Tweede Wereldoorlog en Bersiap Periode in Nederlands-Indië ([archiefinventaris 2.19.275](#))

Toegang 2.19.276, Inventaris van het archief van het Nederlandse Rode Kruis - Informatiebureau: Radiogrammen ontvangen van het Comité International Croix Rouge uit Genève en hiervan uitgewerkte lijsten ([archiefinventaris 2.19.276](#))

Toegang 2.19.278, Inventaris van het archief van het Nederlandse Rode Kruis - Informatiebureau: Centrale Indische Cartotheek ([archiefinventaris 2.19.278](#))

De onderzoeksgids Oorlogsgetroffenen. Deze is te raadplegen op Oorlogsgetroffenen.nl

**BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN
ARCHIEFBESTANDDELEN**

- 1-11** Kaartsysteem betreffende krijgsgevangenen in de diverse kampen samengesteld door het Nederlands Indische Rode Kruis te Melbourne op basis van radiogrammen 1942-1945 11 dozen
Engels
Redelijk
Letter lange 'ij' staat in de 'i'; dus na Dijk komt Dik.
- 1** A t/m Boks
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
 - 2** Bol t/m C
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
 - 3** D t/m F
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
 - 4** G t/m He
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
 - 5** Hi t/m Ki
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
 - 6** Kl t/m Li
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
 - 7** Lo t/m N
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
 - 8** O t/m Ri
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
 - 9** Ro t/m Sn
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
 - 10** So t/m Vi
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
 - 11** Vl t/m Z
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
- 12-13** Kaartsysteem betreffende overleden krijgsgevangenen in de diverse kampen samengesteld door het Nederlands Indische Rode Kruis te Melbourne op basis van radiogrammen 1942-1945 2 dozen
Engels
Redelijk. De kaarten zijn ontzuid in 2002.
De letter lange 'ij' staat in de 'i'; dus na Dijk komt Dik.
- 12** A t/m K
 - 13** L t/m Z
- 14-19** Kaartsysteem betreffende burgergeïnterneerden in de diverse kampen samengesteld door het Nederlands Indische Rode Kruis te Melbourne op basis van radiogrammen 1942-1945 6 dozen
Engels
Redelijk
De letter lange 'ij' staat in de 'i'; dus na Dijk komt Dik
- 14** A t/m C
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
 - 15** D t/m Ha
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
 - 16** He t/m Kro
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)

-
- 17 Kru t/m O
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
- 18 P t/m Sp
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
- 19 St t/m Z
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)